

Suomen Biologian Seura Vanamo ry

Hallitus

Puheenjohtaja Prof. Jouko Rikkinen, biotieteiden laitos, kasviologia, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 57793; telekopio 02941 57788; jouko.rikkinen@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja Dos. Leena Lindström, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 4197; telekopio (014) 260 2321; leena.m.lindstrom@juu.fi

Rahastonhoitaja Prof. Hannu Lehtonen, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 58468; hannu.lehtonen@helsinki.fi

Sihteeri FM Annina Launis, kasvimuseo, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 040 849 8808; annina.launis@helsinki.fi

Kirjastonhoitaja Intendentti Mikko Piirainen, kasvimuseo, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 24438; telekopio 02941 24456; mikko.piirainen@helsinki.fi

Lisäjäsenet

FT Jaanika Blomster, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 415 6659; jaanika.blomster@helsinki.fi

Tutkija Jarmo Saarikivi, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 57714; jarmo.saarikivi@helsinki.fi

Lehtori Jukka Talvitie, Laivalahdenkaari 21 B 27, 00810 HELSINKI; ☎ 040 779 4476; talvitie.bmol@gmail.com

Prof. Jari Valkonen, maataloustieteiden laitos, PL 27 (Latokartanonkaari 5–7), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 02941 58387; jari.valkonen@helsinki.fi

Vanamon yhdyshenkilöt

Joensuu Yliopistonlehtori Teemu Tahvanainen, Itä-Suomen yliopisto, Joensuun kampus, biologian laitos, PL 111, 80101 JOENSUU; ☎ 050 355 9177; teemu.tahvanainen@uef.fi

Jyväskylä Prof. Markku Kuitunen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 2301; markku.kuitunen@juu.fi

Lahti Yliopistonlehtori Anne Ojala, Helsingin yliopisto, ympäristöekologian laitos, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI; ☎ 02941 20340; anne.ojala@helsinki.fi

Oulu Dos. Annamari Markkola, biologian laitos, PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO; ☎ (08) 553 1530; annamari.markkola@oulu.fi

Turku Dos. Timo Vuorisalo, biologian laitos, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ (02) 333 5792; timovuo@utu.fi

Jäsenyys ja jäsenmaksu

Vanamo-seuran jäseneksi voi hakeutua maksamalla jäsenmaksun ja ottamalla yhteyttä seuraan. Vuonna 2015 on Luonnon Tutkijan tilaushinnan sisältävä jäsenmaksu 37 euroa ja puolisojäsenmaksu 10 euroa. Maksut suoritetaan Vanamon tilille Danske Bank FI51 8000 1100 0702 50.

Kansainvälisellä yhteistyöllä vaikuttavuutta monimuotoisuuden turvaamiseen

Kansainvälisistä sopimuksista ja lainsäädännöstä huolimatta maapallon eliölajisto köyhtyy edelleen. Esimerkiksi Suomesta on arvioiden mukaan hävinnyt jo yli 300 lajia ja noin 10 prosenttia arvioiduista lajeista on uhanalaisia. Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ei ole yhdentekevää, sillä luonto tuottaa ihmiskunnalle monenlaista hyötyä — ekosysteemipalveluita — kuten ravintoa, raaka-aineita ja puhdasta vettä.

Ekosysteemipalveluiden turvaaminen on taloudellisesti kannattavaa — luonnon palvelut ovat ilmaisia. Esimerkiksi hupenevien luonnonpölyttäjäin korvaaminen tarhatsuilla pölyttäjähyönteisillä aiheuttaa viljelijöille kustannuksia, jotka siirtyvät kuluttajien maksettaviksi. Lapsuuden luontokontaktit vahvistavat immuniteettia koko eliniäksi allergioita kohtaan — pelkästään Suomessa allergioiden hoito maksaa 1,3 miljardia euroa vuodessa. On arvioitu, että maapallon biodiversiteetin suojelu maksaisi vajaan 60 miljardia euroa vuodessa, mikä on vain 1–4 prosenttia ekosysteemipalveluiden kadon vuosikustannuksista.

Koska luonnon monimuotoisuuden hupenemisen pysäyttäminen kansainvälisillä sopimuksilla on osoittautunut hankalaksi, on keinovalikoimaa laajennettu perustamalla kansainvälinen biodiversiteetti- ja ekosysteemipalvelupaneeli Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES). Suomen lisäksi paneelissa on 123 jäsenmaata, ja määrä kasvaa jatkuvasti. Eri organisaatiot ja sidosryhmät osallistuvat paneelin toimintaan tarkkailijoina.

Paneelin tarkoituksena on vahvistaa tieteen ja politiikan vuorovaikutusta luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja koskevissa kysymyksissä sekä edistää suojelua ja kestäväää käyttöä tutkitun ja kokemuseräisen tiedon perusteella. Tavoitteena on ihmisen hyvinvoinnin ja kestäväen kehityksen turvaaminen. Tätä varten IPBES tuottaa alueellisia ja temaattisia arviointejä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen häviämisen syistä ja vaikutuksista sekä kehittää arviointimenetelmiä. Keskeisenä tehtävänä on myös välittää tietoa sekä päättäjien käyttöön että laajemmin yhteiskuntaan. Lähestymistapa on monitieteinen.

Suomen IPBES-työtä koordinoimaan ja vahvistamaan asetettiin keväällä 2015 kansallinen paneeli. Siinä on laaja edustus yliopistoista ja tutkimuslaitoksista sekä edustajia keskeisistä ministeriöistä. Sen tehtävänä on toimia välittäjäorganisaationa kansainvälisen IPBES:n ja suomalaisten tutkijoiden sekä tiedon hyödyntäjien välillä ja nostaa esille Suomen kannalta keskeisiä asioita IPBES:n työssä. Kansallinen paneeli tulee myös järjestämään laajempia tilaisuuksia tutkijoiden ja muiden sidosryhmien osallistamiseksi toimintaan.

Suomessa tehdään laatuutkimusta eri tieteenaloilla, mitä voidaan hyödyntää IPBES:n toiminnassa. Meillä on maailmanluokan osaamista mm. lajistontutkimuksessa ja mallinnuksessa, jonka avulla voidaan arvioida lajien merkitystä ekosysteemien toiminnalle ja ihmisten hyvinvoinnille. Monitieteinen tutkimus, jota on pitkään maassamme rakennettu, tarjoaa työkaluja yhteiskunnan, biodiversiteetin ja ekosysteemipalveluiden kytkentöjen ymmärtämiseen.

Yksin tietopohjan vahvistaminen ei kuitenkaan riitä, sillä monimuotoisuuskadon pysäyttämiseksi ja ekosysteemipalvelujen turvaamiseksi tarvitaan yhteiskunnan päätöksiä. Tutkimustulosten hyödyntämiseksi tutkijoiden vuorovaikutusta yhteiskunnan muiden toimijoiden, erityisesti päättäjien, kanssa tulee vahvistaa. Tämä onkin IPBES-toiminnan yksi päätaivoite.

Vaikka kansainvälinen yhteistyö on välttämätöntä biodiversiteetin turvaamiseksi, on yhteistyötä syytä kehittää myös kansallisesti. Biodiversiteetin häviäminen johtuu ensisijaisesti siitä, miten asioita hoidetaan omassa maassa. Siten merkittävät ratkaisut ovat usein kansallisia tai paikallisia. Kansallisella IPBES-paneelilla on tärkeä tehtävä päätöksentekijöiden ja tutkijoiden vuorovaikutuksen edistäjänä maassamme.

Meidän tulee toimia aktiivisesti IPBES:n piirissä, hyödyntää tutkijoidemme asiantuntemusta ja tukea IPBES:n kautta sekä globaaleja että kansallisia biodiversiteetin turvaamisen tavoitteita. Näin vahvistamme kansainvälistä vaikuttavuuttamme ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden edistämiseksi ja toteutamme biodiversiteettistrategiamme tavoitteita pysäyttäen luonnon köyhtymisen ja turvata ekosysteemipalvelut.

Jari Niemelä, Eeva Furman, Esko Hyvärinen ja Kaisu Apala